

ALTARUL CREDINȚEI

„Rădăcinile învățaturii sunt amare, dar roadele ei sunt dulci.”

(Aristotel)

Anul XII, Nr. 15
30 august 2012

Apare cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului VLADIMIR, Mitropolitul Chișinăului și al Întregii Moldove
Publicație periodică de informație bisericească, teologie și spiritualitate a BISERICII ORTODOXE din MOLDOVA

Mesajul ierarhului la început de an școlar

Dragi elevi și studenți, stimați dascăli, iubți întru Hristos frați și surori!

Cu voia lui Dumnezeu, vă aflați la începutul unui nou an de studii; un început care presupune dăruire, muncă și multe speranțe.

Misiunea educației (fie în familie, fie în școală), este aceea de a crea cetățeni apți să participe activ la edificarea unei societăți bine ancorate într-un set de valori care îi vor permite să se dezvolte, dar mai ales să reziste în avalanșa încercărilor de dezagregare masivă din punct de vedere moral și spiritual. Pentru atingerea acestui scop, însă, credința trebuie să aibă un loc de cinste în procesul de formare a omului matur și responsabil.

Această experiență nu este una nouă, deoarece, încă din zorii neamului nostru, de când, pe aceste pământuri, s-a scris prima slovă, la lumina opaițului, în liniștea mănăstirii, acest proces, care s-a cizelat secole de-a rândul, dând poporului luminători și genii, a început cu “Doamne ajută!”, iar noi, cei de azi, avem posibilitatea și în același timp datoria morală de a continua frumoasa și înălțătoarea tradiție.

Dragi părinți și pedagogi, aveți o misiune extrem de dificilă, însă care vă înobilează; trebuie să reușiți să oferiți tinerilor noștri o astfel de educație, care să-i ajute să se orienteze printre nenumăratele capcane care devin tot mai multe și mai iscusit camuflate în calea generației în devenire. E o muncă grea și solicitantă, pentru realizarea căreia trebuie să vă concentrați toată experiența și forța creatoare, însă trebuie să știți că nu sunteți

singuri – Biserica a fost și este alături de domniile voastre în această luptă pentru conștiință, moralitate și verticalitate. Instituția divino-umană, artizană a etnogenezii noastre, vă stă alături, mai întâi, prin rugăciune, iar după aceasta cu bogata-i experiență (care și-a demonstrat în timp eficiența) în domeniul educațional. Tot ce trebuie să facem este să ne dăm mâna, să continuăm ceea ce am început împreună și să ne propunem noi obiective pentru a atinge scopuri binecuvântate.

Trebuie să fim conștienți cu toții că, de felul în care vor fi educați tinerii noștri astăzi, depinde viitorul poporului nostru pentru ani și ani înainte.

Stimați pedagogi, activitatea prodigioasă de care ați dat dovadă nu o dată, de multe ori în condiții vitrege, ne face să sperăm că și în continuare veți munci

cu aceeași dedicație întru buna educare a elevilor și studenților din țara noastră. Pentru aceasta veți avea nevoie de multă înțelepciune și răbdare, pe care le cerem cu smerenie Bunului Dumnezeu să vi le dea, spre propășire.

Iar vouă, dragii copii și tineri, vă urăm să fiți conștienți de misiunea voastră și să depuneți toate eforturile pentru a îndreptăți așteptările părinților voștri, ale Patriei, dar mai ales ale lui Dumnezeu.

Să dea Domnul ca anul de învățământ 2012–2013 să fie tuturor binecredincioșilor creștini spre zidire sufletească și spre înălțare.

Cu dragoste și arhieriești binecuvântări,

+ VLADIMIR,
MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI
ȘI AL ÎNTREGII MOLDOVE

Mitropolitul Vladimir felicitat la ceas aniversar

Cu prilejul celei de-a 60-a aniversări din ziua nașterii, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe din Moldova, Mitropolitul Vladimir, a fost felicitat de către ierarhi, slujitori și numeroși credincioși. La Palatul Mitropolitan au parvenit mesaje de felicitare atât din partea autorităților autohtone, cât și din alte țări. În cele peste 200 de felicitări sunt apreciate meritele deosebite ale ierarhului, care stă la cârma Bisericii mai bine de două decenii, contribuind la revigorarea vieții eclesiale.

Mitropolitului i-au urat ani mulți și toți în slujba Domnului.

PS. Prin intermediul ziarului „Altarul Credinței”, Mitropolitul Vladimir aduce sincere mulțumiri tuturor slujitorilor și credincioșilor care au împărtășit bucuria zilei la acest popas aniversar.

Continuare în pag. 4-5 ►

DE LA SUFLET LA SUFLET

Îndemn învățăcelor

Într-o lume tot mai marcată de dezinformare, dezumanizare și, într-un final, de desacralizare, tânără generație mai are o singură șansă de a rezista tentativelor îndreptate spre atrofierea personalității umane – cea de a învăța, de a se angaja în procesul de fortificare a conștiinței și spiritului. Însă pentru atingerea scopului scontat – cel de aflare a adevărului, care mai apoi urmează a fi trăit și valorificat, este nevoie ca tânărul de astăzi, fie el elev, licean sau student, să poarte acest minuios și complicat proces de pe o pistă corectă, pentru ca toate eforturile sale să fie răsplătite pe măsură și pentru ca să nu cadă pradă uneia dintre multele înșelări meșteșugite care îl pândesc la fiecare pas. Iar poarta spre acest drum ni-l deschide Biserica prin sfinții săi cărturari și prin experiența ce o are acumulată de-a lungul secolelor în ceea ce privește luminarea și îndrumarea poporului prin cuvânt.

Fie că aleg învățământul teologic, fie cel laic, tinerii trebuie să fie conștienți de lupta în care se angajează, aceea de a se înțelepți ei înșiși și de a deveni, la rândul-le, făclii vii de înțelepciune și adevăr. Iar acest lucru nu este greu, atâta timp cât toate sunt făcute spre lauda și proslăvirea lui Dumnezeu.

Și mai trebuie ținut minte un lucru: o atitudine serioasă față de procesul de învățământ înseamnă o societate demnă de trecutul său, care privește hotărâtă și fără frică spre viitor, înseamnă familie integre, construite pe piloni de nădejde ai credinței și ai educației, căci anume aceste două ramuri, împletindu-se, formează personalitatea omului puternic, curat, cult și drept. Iată de ce învățătura a și pornit din pridvorul Bisericii, deoarece aceasta, prin slujitorii ei, a avut grijă încă de la începuturi, și va avea până la final, ca toți cei pe care îi adună la sânul ei să fie conștienți de drumul pe care l-au ales și de misiunea lor în această lume.

Cartea nu se face pentru carierism și pentru bogății, ci se face pentru a fi util societății din care face om face parte, contribuind prin cunoștințele și capacitățile sale la perfecționarea acesteia, iarăși, în numele Adevărului și al binelui comun.

Un om cu studii este un om puternic, care nu poate fi manipulat, sau mai bine zis viclenit; el știe de unde vine, încotro se duce și care este scopul său în această viață trecătoare, însă de care depinde veșnicia fiecăruia dintre noi.

Mai știm un lucru, că oricât ar încerca cineva să obțină înțelepciune prin propriile sale puteri, excluzând ajutorul divin, nu va izbândi, sau va cădea în înșelăciunea trufiei, care până la urmă îl va aduce în fața pustietății sufletești și a dezamăgirii. Iată de ce orice început bun trebuie să aibă o pornire pe măsură, inclusiv intenția de a învăța, astfel încât fiecare creștin, înainte de a începe acest drum al acumulării cunoștințelor, să spună acel “Doamne ajută!”, care încă de la începuturi a fost îndemn de îmbărbătare și de sporire a binefacerilor dumnezeiești pentru toți credincioșii dreptmăritori. Să cădem deci cu smerenie adevărată în genunchi în fața altarului Mântuitorului, atât dascălii, cât și ucenicii, și să rugăm pe Bunul Dumnezeu să ne dăruiască, cu sporirea minții pentru adunarea tuturor cunoștințelor celor trebuincioase spre trăirea vieții pământești în Lumina Evangheliei și spre dobândirea Împărăției Cerurilor.

Agenda de lucru a ÎPS Vladimir, Mitropolitul Chișinăului și al Întregii Moldove (19 - 28 august 2012)

19 AUGUST

În ziua când Biserica Ortodoxă prăznuiește marea sărbătoare a Schimbării la Față, Înalț Prea Sfințitul Mitropolit Vladimir, dimpreună cu PS Ambrozie (Munteanu), Episcop de Neftekamsk și Belebei și PS Irineu (Tafuinea), Episcop de Orsk și Gai, au săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie la Catedrala "Nașterea Domnului" din capitală.

După slujbă, conform tradiției, ÎPS Mitropolit Vladimir a sfințit strugurii și alte

roade, mulțumind împreună cu slujitorii și credincioșii pentru toate binefacerile lui Dumnezeu.

Vlădica Vladimir s-a adresat dreptmăritoarei adunări, menționând că această slujbă a adus o deosebită bucurie atât slujitorilor sfântului locaș, cât și numeroșilor creștini, deoarece serviciul divin a fost marcat de coliturghisirea a doi vrednici fii ai Bisericii Ortodoxe din Moldova, care astăzi, prin voia lui Dumnezeu și binecuvântarea patriarhală, vestesc Cuvântul Evangheliei departe de casă, rămânând însă pururi rugători pentru pământurile natale.

La rândul lor, Prea Sfinții Episcopi au mulțumit Întâistătătorului pentru bunăvoința și căldura cu care au fost primiți acasă, precum și pentru deosebita cinste de a săvârși Sfânta Liturghie, în zi de mare sărbătoare, alături de Înalț Prea Sfinția Sa, slujitorii Catedralei și enoriașii.

22 AUGUST

În dimineața zilei, ÎPS Mitropolit Vladimir a primit la Sediul Mitropolitan un grup de slujitori și mireni din raioanele Căușeni și Dubăsari. Pentru activitate sânguincioasă spre binele Bisericii, ierarhul a înmănat următoarele distincții:

Dlui Victor Nicu, agent economic – ordinul "Sf. Ștefan cel Mare", gr. II; dlui Afanasie Cuțari, primar al s. Copanca, r. Căușeni – medalia "Sf. Ștefan cel Mare"; Prot. Mitr. Grigore Jelihovschi, paroh al bisericii din s. Sălcuța, r. Căușeni – ordinul "Cuv. Paisie Velicikovski", gr. II.

Către jubileul de 50 de ani de viață protoiereul Marin Potoroacă, parohul bisericii din s. Doroțcaia, r. Dubăsari, a fost decorat cu medalia "Sf. Ștefan cel Mare".

Preoții protopopi din circumscripții, Prot. Mitr. Victor Velciug și Prot. Mitr. Teodor Pelin, prezenți la eveniment, au mulțumit arhierului pentru apreciere, pentru grijă și pentru binecuvântare în toate lucrările bineplăcute Domnului.

27 AUGUST

În ziua aniversării a 21-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova, Înalț Prea Sfințitul Mitropolit Vladimir, alături de conducerea de vârf a țării și reprezentanții corpurilor diplomatice acreditate în țara noastră, a depus flori la monumentul domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt – loc de o deosebită importanță spirituală, istorică și culturală pentru poporul nostru.

Întrebat fiind de semnificația zilei de 27 august 1991, Înalț Prea Sfinția Sa a declarat că, începând cu această dată, țara noastră a pornit pe o nouă cale de dezvoltare și afirmare. Întâistătătorul s-a arătat optimist în ceea ce privește viitorul Republicii Moldova, reiterând faptul că Biserica Ortodoxă din Moldova va sprijini și în continuare toate procesele și intențiile sincere menite să aducă bunăstare, pace și liniște poporului nostru.

28 AUGUST

Cu ocazia marelui praznic a Adormirii Maicii Domnului, Înalț Prea Sfințitul Mitropolit Vladimir înconjurat de numeroși slujitori, a oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie la Catedrala Mitropolitană din inima capitalei.

În această zi, numărul credincioșilor veniți să participe la serviciul divin a fost deosebit de mare, lucru care denotă cinstirea deosebită de care se bucură Maica Domnului printre creștinii noștri, precum și nădejdea ce și-o pun aceștia în ajutorul și mijlocirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pururi ajutătoare celor care vin către dânsa cu rugăciune curată și plină de umilință.

Enoriașii au fost felicitați cu ocazia acestei deosebite sărbători și au fost îndemnați ca în toată clipa vieții pământești să îngenuncheze în fața icoanei Sfintei Fecioare și tainic să se roage, fie că este vorba de bucurie sau tristețe și atunci negreșit vor simți mila celei care l-a adus pe lume pe Mântuitor și cea care este neobosită rugătoare către Dreptul Judecător pentru întregul neam omenesc.

După Liturghie, Vlădica Vladimir a săvârșit un Te-Deum de mulțumire către Maica Domnului pentru nenumăratele sale binefaceri și pentru apărarea de toți dușmanii văzuți și nevăzuți, după cum glăsuiește și troparul: "Întru naștere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu o ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viață, fiind Maica vieții, și cu rugăciunile tale izbăvești din moarte sufletele noastre."

„Școala și Biserica: parteneriat pentru educație”

PROIECT AL SEMINARULUI METODOLOGIC

„Școala și Biserica: parteneriat pentru educație”

Motto: „Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți...”
(Luca 18, 15-16)

La seminar sunt invitați:

- 1) șefii direcțiilor de învățământ,
- 2) responsabili pentru predarea religiei din direcția de învățământ,
- 3) inspectorii școlari din episcopii,
- 4) metodiștii din protopopiate.

DOMENIUL: educație

COMPONENTA: educație creștin-ortodoxă

TIPUL PROIECTULUI: republican

ORGANIZATORI:

Ministerul Educației al Republicii Moldova, Institutul de Științe ale Educației

Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove, Departamentul „Studii”

Asociația pentru Educație Creștin-Ortodoxă

PARTENERI:

Fundația VASILIA DA

Fundația FILOCALIA

Ziarul SCARA SPRE CER

Ziarul LITERATURA ȘI ARTA

Ziarul FĂCLIA

Ziarul ALTARUL CREDINȚEI

Editurile: CUVÎNTUL-ABC, CU DRAG, CAMNO

BENEFICIARI:

Șefii DGÎTS, DRETS

Inspectorii școlari din episcopii

Metodiștii pentru predarea Religiei din protopopiate

Formatorii naționali în domeniu

CONTEXT/ARGUMENT

Principalele probleme ce rămân actuale în domeniul educației religioase sunt cele legate de nevalorificarea oportunităților garantate de accesul la informație, calitatea managementului implementării disciplinei opționale „Religia” și contextul instituțional în care a derulat și se realizează acest proiect.

Persistența acestor probleme rezidă, în special, în sărăcia spirituală, cunoașterea superficială/necunoașterea adevărului de credință creștin-ortodoxă (neglijența spirituală a părinților, creșcuți în ideologie ateistă, absența părinților și delegarea responsabilităților pentru educarea copiilor unor terțe persoane, etc.), dar și în sărăcia propriu-zisă.

Indicatorii care evidențiază ca problemă calitatea managementului educațional în vederea formării spirituale a elevilor:

- disfuncționalitățile generate de uzura cadrului juridic sau lipsa totală a acestuia vizavi de noțiunea de profesor de religie;
- imperfecțiunea mecanismului de alocare a mijloacelor financiare („... creșterea mijloacelor financiare alocate educației nu a avut drept efect schimbări de esență în sistemul educațional, iar mecanismele existente de alocare a resurselor nu stimulează performanța”, inclusiv în ceea ce ține de educația religioasă);
- autonomia limitată a instituțiilor de învățământ preuniversitar;
- persistența unui management bazat mai mult pe procese decât pe rezultate.

Seminarul își propune realizarea unui schimb de experiență în intenția dezvoltării relațiilor de colaborare la nivel de instituții (Biserică, școală, comunitate de părinți, autoritate publică), a promovării unor bune practici naționale și internaționale cu privire la soluționarea problemelor ce țin de formarea spirituală a elevilor, și anume:

- perfecționarea cadrului normativ-juridic aflat în proces de elaborare;
- inițierea și consolidarea parteneriatelor întru asigurarea oportunităților de realizare a educației religioase;
- abordarea sistemică a problemelor educației spirituale de către managementul educațional, ținând cont de contextul instituțional real și nu ipotetic.

DESCRIEREA PROIECTULUI

Scopul:

A disemina experiența existentă în colaborarea Biserică – familie – școală – instituții ale statului – societate civilă pentru a promova o educație creștin-ortodoxă de calitate și a asigura oportunități pentru realizarea unui dialog constructiv real în vederea soluționării problemelor formării spirituale a generației în creștere.

Obiective:

- Inițierea unui dialog constructiv între reprezentanții școlii, biserici, comunității pentru identificarea și soluționarea problemelor ce țin de învățământul religios;
- Racordarea continuă a școlii ca instituție publică la realitățile societății;
- Analiza modelelor existente și a bunelor practici în predarea Religiei în scopul promovării unei educații spirituale de calitate, implicit a formării unui bun cetățean;
- Identificarea problemelor reale în realizarea educației religioase/predarea religiei și a eventualelor soluții;
- Promovarea precedentelor reușite în educația creștină/predarea Religiei în instituțiile de învățământ preuniversitar;
- Revigorarea interesului pentru studierea religiei în școală;
- Conștientizarea specificului și rolului Religiei în formarea spirituală a personalității copilului, cu rezonanțe în plan intelectual, afectiv și comportamental, ca ansamblu de acțiuni orientate nemijlocit spre formarea conștiinței și conduitei morale;
- Sintetizarea sugestiilor că Religia influențează și îmbunătățește toate celelalte obiecte de învățământ și mai ales celelalte componente ale educației în școală (lucrurile cu colectivele de elevi și părinți, cadrele didactice care predau la clasă, etc.);
- Înțelegerea fenomenului de interes pentru Religie, manifestat în lumea ideilor și atitudinilor, pentru renașterea spirituală și pentru o revitalizare a virtuților creștine ale înaintașilor noștri;
- Înțelegerea educației religioase ca acțiune bazată pe libertate, libertate înțeleasă ca „disciplină spiritualizată”, scopul întrupării Fiului lui Dumnezeu fiind și în a se face Educator al oamenilor și pentru a duce la desăvârșire chipul educatorului creștin.

Grupul țintă:

Șefii DGÎTS, DRETS, responsabili de predarea religiei din cadrul direcțiilor de învățământ, inspectorii școlari din episcopii, metodiștii pentru predarea Religiei din protopopiate, formatorii naționali în domeniu.

Perioada realizării: 06 septembrie 2012

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

1 iulie 2012: elaborarea schiței de proiect; discuții, definirea proiectului; determinarea partenerilor principali, oficiali, a partenerilor media; promovarea scopului și a obiectivelor seminarului; identificarea comitetului organizatoric, a grupului de lucru; popularizarea informației; elaborarea unui ghid de identificare a așteptărilor formabililor și a nevoilor de formare;

august 2012: ședințe ale comitetului organizatoric; sensibilizarea comunității; dezbateri ale subiectelor, identificarea partenerilor; sistematizarea opțiunilor de participare; definitivarea agendei seminarului; pregătirea mapelor cu materiale;

06 septembrie – realizarea seminarului;

07 septembrie – analiza ghidului de identificare a așteptărilor formabililor și a nevoilor de formare.

Rezultate:

- diversificarea orizontului educațional al fiecărui subiect din grupul țintă;
- formarea deprinderilor de lucru în scopul identificării și soluționării problemelor ce vizează subiectul abordat;
- crearea/asigurarea de oportunități pentru schimb de bune practici;
- dezvoltarea parteneriatelor Biserică – familie – școală – instituții ale statului – societate civilă.

Indicatori de performanță:

cantitativi: selecție de materiale
calitativi: probleme identificate, eventuale soluții, activități, proceduri realizate în beneficiul comunității
Metode, forme de realizare:
Dezbateri ale problemelor;

Expunerea de bune practici și precedente reușite;
Schimb de experiență.

Resurse umane: reprezentanți ai Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove, ai Mitropoliei Basarabiei, ai Ministerului Educației, Institutului de Științe ale Educației, DGÎTS, ai Fundațiilor „Filocalia”, „Vasiliada”, ai Asociației pentru Educație Creștin-ortodoxă, ai Bisericii Sfântul Dumitru din Chișinău, ai Academiei de Teologie Ortodoxă.

DURABILITATEA PROIECTULUI

Seminarul va constitui o etapă de pregătire a debutului anului școlar 2012 -2013, va crea oportunități pentru identificarea/atragerea de noi parteneri în soluționarea problemelor societății. Va fi perfectată/facilitată procedura de formare spirituală a elevilor și părinților acestora prin predarea disciplinei “Religie” în instituțiile de învățământ preuniversitar.

Va contribui la formarea opiniei publice asupra necesității formării spirituale atât a elevilor, cât și a adulților.

În cadrul seminarului va fi inaugurată o expoziție de carte creștină.

AGENDA SEMINARULUI

Înregistrarea participanților, repartizarea materialelor:

9.00 – 9.30

Completarea ghidurilor pentru identificarea așteptărilor și nevoilor de formare a participanților

Moderator – Iulian PROCA

9.30 – 11.00

a) binecuvântarea activității de către arhieru

b) mesaj de salut cu ocazia inaugurării seminarului

9.30 – 9.45 – ÎPS Vladimir, Mitropolitul Chișinăului și al Întregii Moldove

c) mesaj de salut cu ocazia inaugurării seminarului din partea Ministerului Educației

9.45 – 9.55 - Tatiana Potâng, viceministru al educației

Predarea religiei în școlile pilot în anul de studii 2011-2012: constatări, realizări, probleme.

9.55 – 10.05 – Prot. Alexei Boenciuc, doctor în teologie, inspector școlar în Eparhia de Centru

10.05 – 10.15 – Prot. Nicolae Goreanu, inspector școlar în Eparhia de Cahul și Comrat

10.15 – 10.25 -Prot. Ioan Pelin, inspector școlar în Eparhia de Bălți și Florești;

10.25 – 10.35 – Prot. Lucian Serdeșniuc, inspector școlar în Eparhia de Edineț și Briceni

10.35 – 10.45 – Prot. Andrei Ursoi, inspector școlar în Eparhia de Ungheni și Nisporeni.

4. Metodologia predării religiei în instituțiile de învățământ preuniversitar în anul de studii 2012-2013.

Prezentarea manualelor de religie pentru clasele 1-6.

10.45 – 11.00 - Valeriu Ciubotaru, șeful direcției Învățământ general, DSMCM

PAUZĂ – 11.00 – 11.30 11.30 – 13.00

Inaugurarea proiectului “O carte pentru biblioteca parohială”

11.30 – 11.40 – Academician Nicolae Dabija, redactor-șef al săptămânalului “Literatura și arta”

Din experiența implementării religiei în învățământul preuniversitar din Republica Moldova.

11.40-11.50 – Vitalie Dogot, directorul școlii nr. 59, m. Chișinău

11.50-12.00 - Prot. Iulian Rață, metodist în Blagocinia de Orhei

12.00-12.10 – Corneliu Prepeliță, specialist principal, responsabil de predarea Religiei în DÎTS Ungheni

Din experiența implementării religiei în învățământul preuniversitar din România.

12.10-12.20 – Nicolae Zagnat, lector de misiologie, ATOM
Diseminarea experienței de organizare și realizare a activităților școlii duminicale.

12.20-12.35 - Nicolae Fuștei, doctor în teologie, dr. în istorie, profesor de religie la Școala parohială de pe lângă biserica “Sf. Dumitru” din mun. Chișinău.

Modele de activități extracurriculare. Activitatea clubului/cercului de spiritualitate creștină.

12.35-12.50 - Tatiana Doibani, prof. istorie, gr. did. superior, Liceul Teoretic “Gaudeamus”, mun. Chișinău, președinte al Asociației pentru Educație Creștin-Ortodoxă.

9. Închiderea seminarului.

Moderator: Iulian PROCA

Mitropolitul Vladimir felicitat la ceas aniversar

Mesajul de felicitare al PF Patriarh Kiril, adresat ÎPS Mitropolit Vladimir cu ocazia zilei de naștere

Cu ocazia aniversării a 60-a din ziua nașterii, precum și pentru numeroasele merite pe care le are în fața Bisericii, Înaltpreasfințitul Mitropolit Vladimir a fost decorat prin Decret Patriarhal cu Ordinul "Cuv. Serghe de Radonej" gr. I, după cum se menționează în mesajul de felicitare:

"Înaltpreasfințite Sale, Înaltpreasfințitului Vladimir, Mitropolit al Chișinăului și al Întregii Moldove, Membru permanent al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Ruse Înaltpreasfinția Voastră!

Vă felicit din suflet cu frumoasa și respectabila aniversare a 60-a din ziua nașterii.

Fiind un exemplu de statornicie spirituală și de fidelitate chemării, Dumneavoastră îndepliniți cu multă râvnă deloc ușoara misiune de vestire a Evangheliei Împărăției Domnului, venit în putere (vezi Marcu 9, 1).

V-ați asumat multe responsabilități și lucrări pentru buna orânduire și dezvoltare a vieții eparhiale și parohiale în Via Domnului ce V-a fost încredințată spre îngrijire. Îndelungata experiență de păstorie arhierescă pe care o aveți, devotamentul față de Biserică și dragostea pentru oameni, cu care sunteți alături atât la bucurii, cât și la tristeți, contribuie în mod considerabil ca, sub conducerea Dumneavoastră, turma iubitoare de Dumnezeu din Moldova să rămână fidelă Ortodoxiei canonice.

Este considerabil și efortul pe care îl depuneți pentru păstrarea păcii interetnice în țară, pentru conlucrarea fructuoasă cu autoritățile laice, cu reprezentanții lumii savante, a celei pedagogice și culturale, cu personalitățile vieții publice. Înalta autoritate de care Vă bucurați în Republica Moldova este o mărturie concludentă a recunoașterii meritelor Dumneavoastră față de Biserică și stat.

Având în vedere slujirea sânguincioasă, precum și aniversarea a 60-a din ziua nașterii, considerăm binevenită decorarea Înaltpreasfinției Voastre cu Ordinul "Cuv. Serghe de Radonej", gr. I.

Cu prilejul frumosului eveniment, Vă urăm deplină sănătate trupească și sufletească și ajutorul Domnului în toate faptele ulterioare spre binele Sfintei Biserici.

tească și ajutorul Domnului în toate faptele ulterioare spre binele Sfintei Biserici.

Dumnezeu să Vă țină mulți ani sănătoși! Cu dragoste întru Hristos,

**+ KIRIL,
PATRIARHUL MOSCOVEI
ȘI AL ÎNTREGII RUSII"**

Mesajul de felicitare al Prea Sfințitului Petru, Episcop de Ungheeni și Nisporeni

Înaltpreasfințite Stăpâne și părinte al nostru,

Cu nestăvilită bucurie duhovnicească și aleasă prețuire, vrem să Vă adresăm modestele și sincerele noastre felicitări cu ocazia aniversării a șase decenii de viață pământească.

Bunul Dumnezeu V-a învrednicit să ajungeți în deplină sănătate trupească și sufletească la această vârstă respectabilă, dar mai ales, Atotțiitorul, în nemărginita Sa milă și înțelepciune ne-a învrednicit pe noi de cinstea de a Vă avea ca Întâistător și părinte, blând, înțelept și drept, trudit neostenit în via Domnului.

Nu credem că este slujitor sau credincios din cuprinsul Mitropoliei Moldovei care să nu fi simțit dragostea părintească și rugăciunea fierbinte a Înaltpreasfinției Voastre. Și nu vom greși deloc atunci când vom afirma că de multe ori, numai datorită sfatului Dumneavoastră cumpătat și a intențiilor împăciuitoare au fost evitate multe tulburări și neînțelegeri, mersul vieții continuându-și cursul firesc, iar Biserica, în toată plinătatea ei, a putut să-și urmeze netulburată misiunea ei mântuitoare.

Strădaniile Înaltpreasfinției Voastre

față de poporul drept-măritor sunt nenumărate, iar cuvintele noastre de recunoștință – prea sărace, astfel credem că unicul lucru pe care Vi-l putem ura și de care are nevoie orice om cu frică de Dumnezeu, este mila și binecuvântarea Mântuitorului.

De aceea Vă cerem, cu umilință, permisiunea de a Vă ura, ca și de acum înainte, să Vă bucurați de grija și de binefacerile Sfintei Treimi, pentru ca și mai departe, încă mulți ani înainte, să ne fiți rugător în fața Prestolului Ceresc și înțelept cărmaci al Bisericii prin apele tulburi și înșelătoare ale vieții pământești.

Iar noi, la rândul-ne, nu putem să facem nimic altceva decât să Vă rămânem fii ascultători și în continuare, muncind pentru binele și mărirea Bisericii lui Hristos și rugându-ne ca Domnul, Maica Sa și toți sfinții, să Vă apere de cele rele și să Vă răsplătească după toată fapta cea bună.

Să ne trăiți întru mulți și binecuvântați ani, Stăpâne!

Cu supunere fiască și deosebită prețuire,

**+ PETRU,
EPISCOP DE UNGHENI ȘI NISPORENI**

Mesajul de felicitare al Prea Sfințitului Marchel, Episcop de Bălți și Fălești

Înaltpreasfințite Stăpâne!

Avem deosebită plăcere și onoare să Vă felicităm astăzi cu prilejul aniversării zilei de naștere, zi în care începe al șaptelea deceniu al vieții. Vă adresăm cele mai sincere felicitări și Vă dorim multă sănătate, încă mulți ani de acum înainte, mântuire sufletească, har, înțelepciune și ajutor de la Domnul, de a păzi plinătatea Bisericii noastre Ortodoxe din Republica Moldova ca un bun arhipăstor al lui Hristos.

Rugăm astăzi pe Bunul și Iubitorul de oameni Dumnezeu nostru, să Vă ocrotească, să ne arhipăstoriți și de acum înainte cu aceeași râvnă și dragoste, care ați avut-o încă de la început față de noi.

Întru mulți și fericți ani, Înaltpreasfințite Stăpâne!

Cu aleasă prețuire,

**MARCHEL,
EPISCOP DE BĂLȚI ȘI FĂLEȘTI,
dimpreună cu tot clerul Eparhiei noastre.**

Mesajul de felicitare al Prea Sfințitului Nicodim, Episcop de Edineț și Briceni

Înaltpreasfinția Voastră!

Frumosul popas aniversar pe care îl sărbătorim astăzi – jubileul de 60 de ani de viață – îmi oferă prilejul de a Vă adresa calde felicitări și alese urări de sănătate, belșug duhovnicesc, putere, înțelepciune și ajutor de la Domnul în continuarea frumoaselor activități pastorale, misionare și culturale ce le desfășurați în calitate de Întâistător al Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Sub înalta păstorie a Înaltpreasfinției Voastre a început renașterea duhovnicească a poporului nostru. După o îndelungată perioadă de asupriri, umiliri, prigoniri și propagandă ateistă, Biserica Ortodoxă din Moldova a început să-și facă auzit cu demnitate cuvântul. S-au redeschis și

renovat multe din vechile așezăminte monahale, ruinate și părăsite în acea perioadă de tristă amintire; în localități s-au redeschis bisericile parohiale, în fruntea cărora, prin punerea mâinilor Înaltpreasfinției Voastre, au fost trimiși slujitori vrednici, cu o bună pregătire spirituală și intelectuală, a fost reînviat învățământul teologic, a fost stabilită o relație de bună colaborare între Biserică și stat.

Nouă tuturor, cinstitului cler și binecredinciosului popor, ne-ați demonstrat, în acest răstimp, în mod constant și cu prisosință dragostea, căldura rugăciunii și purtarea de grijă părintească. De-a lungul timpului au existat și mai există provocări, ispite și încercări, dar pe toate le-ați depășit și le depășiți cu multă rugăciune,

înțelepciune, atitudine cumpătată și îndemn părintesc și blând la unitate în credință și simțirea ortodoxă.

De aceea Vă doresc să ne fiți și în continuare, încă mulți ani înainte, același blând și înțelept Păstor, îndrumător și fierbinte rugător pentru noi în fața Preabunului Părinte Ceresc. Fie ca lumina și căldura harului dumnezeiesc să Vă înconjoare, iar rodirile și bucuriile duhovnicești să Vă înșenineze mereu viața.

Întru mulți și fericți ani, Înaltpreasfinția Voastră!

Cu înaltă considerație și aleasă dragoste întru Hristos,

**† NICODIM,
EPISCOP DE EDINEȚ ȘI BRICENI**

Mitropolitul Vladimir felicitat la ceas aniversar

Slujbă praznică prilejuită de cea de a 60-a aniversare a Înalț Prea Sfințitului Mitropolit Vladimir

În dangăte de clopot și cu deosebită bucurie duhovnicească, numeroși creștini și clerici ai Catedralei "Nașterea Domnului" au întâmpinat pe ÎPS Mitropolit Vladimir, care a participat la o Liturghie praznică cu ocazia sărbătoririi celor 60 de ani de la nașterea Înalț Prea Sfinției Sale.

După serviciul divin, Vlădica Vladimir a primit felicitările numeroșilor slujitori și credincioși prezenți la Catedrală, printre aceștia numărându-se și PS Petru, Episcop de Ungheni și Nisporeni, care a venit către Înalț Prea Sfinția Sa cu un emoționant cuvânt de felicitare, urându-i Întâistătătorului viață îndelungată și cât mai multe realizări pentru binele și mărirea Bisericii Ortodoxe din Moldova, dar mai ales mulțumindu-i pentru toată truda pe care o depune pentru luminarea și îndrumarea clerului și poporului binecredincios.

Cu acest prilej, Prea Sfințitul Petru l-a decorat pe Mitropolit cu cea mai înaltă distincție a Eparhiei de Ungheni și Nisporeni, Medalia "Sf. Cneaz Alexandru Nevski", în semn de înaltă recunoștință pentru păstoria dreaptă și părintească a creștinilor.

Cu alese urări a venit și Prot. Mitr. Vadim Cheibaș, secretarul Mitropoliei, care a exprimat urările de bine și cuvintele de înaltă apreciere din partea slujitorilor Catedralei Mitropolitane "Nașterea Domnului". În alocuțiunea sa, părintele Vadim a subliniat deosebita trudă pe care o depune ÎPS Mitropolit Vladimir pentru consolidarea societății în jurul unor valori spirituale perene și pentru mesajul conciliator promovat în permanență. În context, părintele a adăugat că, și în continuare, clericii catedralei vor rămâne fii ascultători ai Înalț Prea Sfinției Sale în toată fața cea bună și binecuvântată.

La final, Mitropolitul a mulțumit tuturor pentru frumoasele și sincerele urări, menționând că toate lucrurile care se fac în Biserica Ortodoxă din Moldova, se fac cu ajutorul Domnului și prin eforturi comune, ceea ce denotă unitatea și dragostea frățească dintre slujitori și credincioși.

Mitropolitul Vladimir a primit oaspeți la Palatul Mitropolitan

În cadrul recepției festive, organizate la Palatul Mitropolitan cu prilejul jubileului de 60 de ani al Întâistătătorului Bisericii Ortodoxe din Moldova, au fost invitate mai multe personalități ale vieții publice și politice din Republica Moldova. Astfel, Înalț Prea Sfințitul Mitropolit Vladimir a fost felicitat de către domnul Președinte Nicolae Timofti, domnul Prim-Ministru Vladimir Filat, precum și de ex-Președinții Republicii Moldova, domnii Mircea Snegur și Petru Lucinschi.

Printre cei care i-au urat Mitropolitului "La mulți ani!" s-au numărat dl. Gheorghe Duca, Președintele Academiei de Științe din Moldova, care i-a înmănat titlul onorific al AȘM, domnul Iurie Leancă, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, oameni de cultură, reprezentanți ai coprului diplomatic acreditat în Republica Moldova, precum și alte personalități ale vieții publice.

Cu un deosebit cuvânt de felicitare au venit și episcopii din cuprinsul Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove, care au transmis felicitări din partea clericilor și credincioșilor din Eparhiile pe care le conduc. Prea Sfințitul Nicodim de Edineț și Briceni i-a înmănat Înalțului distincția eparhială - medalia "Sf. Vasile cel Mare".

ÎPS Vladimir a mulțumit tuturor oaspeților pentru felicitări și cuvinte călduroase, nădăjduind că Bunul Dumnezeu va binevoi să îndeplinească toate urările spre binele poporului dreptmăritor.

A ieșit de sub tipar albumul: Mitropolia Moldovei, cronica evenimentelor 2007-2012

**Nu treceți cu vederea cele
sperate de grija celor prezente.**
(Sfântul Vasile cel Mare)

Am editat acest album foto cu comentarii pentru a fixa principalele evenimente din cuprinsul Mitropoliei Moldovei în anii 2007-2012. Această apariție editorială este prilejuită de aniversarea a 60-a din ziua nașterii Mitropolitului Vladimir, astfel șirul evenimentelor din anul curent este dat până la data de 18 august.

Deși cronica evenimentelor este prezentată pe larg în publicațiile bisericești „Altarul Credinței” și „Curierul Ortodox”, fiind postate și pe site-ul oficial al Mitropoliei: www.mitropolia.md, iar episcopii își au mijloacele lor de informare, ne-am gândit să prezentăm evenimentele și întrunirile la care a participat mitropolitul. Astfel, nu am repetat buletine de știri, selectând doar poze cu comentarii.

Credem că tocmai în acest format cei dornici de a urmări viața eclezială în ultimii cinci ani ar putea să o facă fără un text obositor, căci, vorba proverbului, „mai bine să vezi o dată...”.

Evident, că nu ne-am putut permite să edităm un album mai impunător și nici prea multe imagini, dar am încercat să reținem principalele evenimente. În acest sens, am reflectat mo-

mente din cadrul serviciilor divine, de la (re)construcția și (re)sfințirea sfințelor lăcașe și așezăminte, de la întâlniri oficiale ale mitropolitului, precum și popasurile aniversare din viața Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Fotografiile din această apariție editorială sunt realizate de echipa de tineri fotoreporteri care au activat în ultima perioadă în cadrul Serviciului mitropolitan de presă, marea majoritate făcând acte de voluntariat. Astfel, apreciem eforturile și le mulțumim următorilor colaboratori: Nicolae Cîrlig, Ion Vrabie, Gavril Boboc, protodiac. Oleg Pascal, diac. Mihail Bortă și machetatorului Sergiu Mardari. De asemenea, ar fi păcat să fie trecut cu vederea arhidiac. Dometian (Redco), care adesea ne oferă imagini de calitate atunci când nu reușesc tinerii de la Direcția mitropolitană.

Totodată, nu pretindem că fotografiile sunt realizate profesionist, deoarece au fost făcute de mai multă lume, adesea amatori, cu tehnica care era la îndemână. Important a fost să păstrăm amprenta evenimentelor bisericești.

Nu știu cât de bine ne-a reușit să reflectăm activitatea ierarhului, de aceea ne cerem iertare pentru eventualele greșeli sau scăpări, aducându-ne aminte de expresia poetului Lucian Blaga: „Este poate o datorie să vezi prezentul în culori mai negre decât este de fapt: pentru ca din această vedere să izvorască o luptă mai hotărâtoare spre mai bine.”

Nădăjduim că întreaga echipă de la Serviciul de presă al Mitropoliei Moldovei va deveni tot mai consolidată și mai profesionistă pentru a prezenta adecvat imaginea Bisericii.

În același timp, aducem sincere felicitări Mitropolitului Vladimir, care a ajuns la un frumos popas aniversar, dorindu-i mulți ani sănătoși în slujba Domnului.

*Protoiereu Octavian Moșin,
redactor-șef al ziarului „Altarul Credinței”*

Catedrala ”Schimbarea la Față” ieri și astăzi

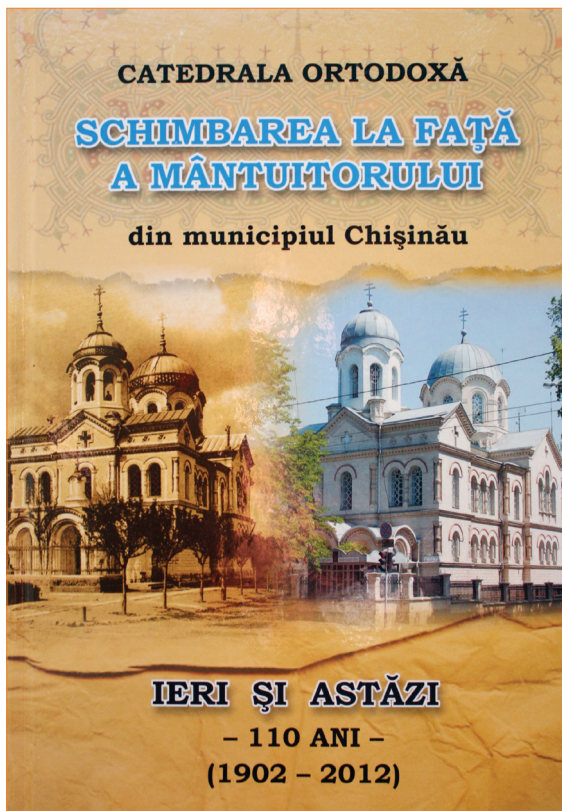
Cu prilejul împlinirii a 110 ani de la sfințirea catedralei ”Schimbarea la Față a Mântuitorului” din Chișinău, a săvârșirii primei Liturghii (19 mai 1902) și cu ocazia aniversării a 60-a de viață pământească a înalt Prea Sfințitului Mitropolit Vladimir, această parohie istorică a capitalei a lansat o carte de o documentare excelentă și o ținută grafică deosebită, care cuprinde în paginile sale, istoria sfântului lăcaș, de la înființare până în zilele noastre.

Conform autorului, Protodiaconul Ioan Munteanu, lucrarea își propune să reconstituie după documentele și mărturiile de epocă, precum și cele contemporane, viața uneia dintre cele mai însemnate și unice, prin trecutul și prezentul ei, catedrale ortodoxe din Chișinău – ”Schimbarea la Față a Mântuitorului” – de la începuturi (1899 – 1902) și până în zilele noastre.

Cartea este rezultatul unui început în ceea ce privește prezentarea trecutului istoric și duhovnicesc al unei vetre de rugăciune și nevoiță duhovnicească. Astfel, slujitorii de astăzi ai catedralei și-au dorit să aducă un omagiu smerit și sincer de recunoștință și închinare evlavioasă ctitorilor, sfinților slujitori și tuturor enoriașilor care au zidit – și în piatră și în duh – această sfântă biserică, care s-au rugat și au slujit în ea de la începutul existenței ei și până în zilele noastre – mai bine de 110 ani.

Cartea s-a bucurat de aprecieri înalte atât din partea cercurilor teologice autohtone, cât mai ales, din partea ÎPS Mitropolit Vladimir care menționează următoarele în cuvântul înainte al lucrării:

“Cuvântul Evangheliei, vestit pe pământul nostru strămoșesc, s-a răspândit încă din primele secole pe întreg cuprinsul țării noastre, atât la sate, la început, cât și la orașe, mai târ-

ziu – iar acest fapt ne este dovedit nu numai de vestigiile arheologice descoperite, ci și de mulțimea de locașuri sfinte zidite, înălțate din toată râvna și dragostea ce putea umple un suflet iubitor de Dumnezeu, iubitor de rugăciune curată.

Poporul nostru are în sufletul lui adânc înrădăcinată dorința de a se ruga anume în biserică, nu numai acasă. El a trăit în biserică adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu, înțelegând că aici, în casa Domnului, sălășluiește pacea, iubirea în libertate, adevărul... Pășind pragul bisericii, omul era chemat să vadă și să simtă că aici este adăpostul, refugiu, locul unde el nu are dușmani, ci toți sunt în jurul lui prieteni, frați, împreună-nevoitori în Domnul...

Însuflețiți de acest adevăr al Ortodoxiei și pătrunși de râvna de a lăsa în urma lor fapte mărețe ce vor dăinui peste veacuri, creștinii inclusiv și cei din capitala țării noastre, orașul Chișinău, atât cei de ieri, adică din secolele trecute, cât și cei de la începutul secolului al XX-lea, precum și cei de astăzi

– se ostensec cu bucurie în suflet la înălțarea și înfrumusețarea sfințelor locașuri, văzând și simțind că această lucrare îi ajută să dobândească nu numai un nume, rămas în istorie, dar și să pătrundă taina curățirii lor duhovnicești, pe care trebuie să o dobândească cât mai mult pentru a se apropia neîncetat de Izvorul curățeniei – Iubitorul de oameni Dumnezeu.

Astfel, la începutul secolului al XX-lea, în inima Chișinăului, este înălțată o măreață biserică gimnazială prin străduința și cu mijloacele unui mare ctitor, vrednicului de pomenire consilier de stat – Constantin Namestnik (8. VI. 1832 – 6. XI. 1905), el fiind și tutorele (epitropul) de onoare al Gimnaziului Nr. 2 de băieți din Chișinău. La început această biserică a fost zidită în cinstea Sfinților Împărați și Întocmai cu Apostolii Constantin și Elena.

La 19 mai 1902 biserica a fost sfințită, săvârșindu-se prima Dumnezeiască Liturghie.

În decursul secolului trecut, un secol de tristă amintire, când Dumnezeu „n-avea dreptul să existe” acestei biserici i-a fost răpită viața, cunoscând frământările, lipsa și pustiirile prigoanei... Ei i-a fost dat să treacă prin vitregiile timpului, suferind și un devastator incendiu (iunie 1940), devenind și depozit (1944-1959), transformată apoi în Planetariu (1959-1991).

În 1991 sfântul locaș a fost reîntors Bisericii Ortodoxe din Moldova. Întrucât în orașul Chișinău mai activa o biserică cu hramul Sfinților Constantin și Elena, în 1992 s-a decis să fie schimbat hramul în cinstea Schimbării la Față a Mântuitorului.

Astăzi catedrala Schimbarea la Față a Mântuitorului din orașul Chișinău a renăscut și-și duce viața și menirea mai departe, până când va rândui Dumnezeu. Anul acesta este un an jubiliar pentru acest sfânt locaș. Se împlinesc 110 ani de la zidirea și prima sfințire a bisericii, de la săvârșirea primei Dumnezeiești Liturghii.

Am studiat personal, pe cât a fost posibil, istoria acestei catedrale, pentru că nu deținem multe izvoare scrise, care să ne ofere date complete despre trecutul ei. Totuși, cele câteva, care s-au păstrat, ne ajută să reconstituim, cât de cât mulțumitor, începutul acestui sfânt locaș, organizarea lui duhovnicească, momentele de înflorire, anii de restriște și chiar de pustiire, prin care i-a fost dat să treacă. Toate acestea alcătuiesc o istorie nu de puține ori zbuciumată, dar care impresionează și astăzi, mai ales prin aceea că Biserica a rezistat, rămânând fidelă chemării Ei – de a fi lumină în viața oamenilor, păstrând această lumină și pace care înobilează sufletul.

Cu o deosebită bucurie în suflet am binecuvântat tipărirea cărții de față, ea fiind o ediție jubiliară, ce cuprinde crâmpie din istoria și viața de ieri și de astăzi a catedralei ortodoxe Schimbarea la Față a Mântuitorului din municipiul Chișinău. Această lucrare a văzut lumina tiparului prin străduința parohului de astăzi al catedralei – protoiereului-mitrofor Ioan Plămădeală, care anul acesta împlinește 15 ani de când, cu binecuvântarea noastră, a primit ascultarea de a fi parohul acestei prea însemnate și unice, prin trecutul și prezentul ei, catedrale ortodoxe din Chișinău. Îl felicităm din toată inima cu prilejul acestui frumos jubileu, precum și pe toți clericii, slujitorii și enoriașii catedralei și rămânem convingși că părintele Ioan, împreună cu toți nevoitorii acestei catedrale vor contribui la înflorirea sfântului locaș și la propășirea credinței noastre dreptmăritoare.

După zeci și sute de ani, poate și alții vor scrie despre catedrala Schimbarea la Față a Mântuitorului din Chișinău, și cartea de față se va îmbogăți cu alte pagini, evocând noi și noi momente ale vieții bisericești de aici.

Să continuăm, cu toată dăruirea și jertfirea de sine, șirul înaintașilor noștri ortodocși care s-au rugat în această catedrală, și pe ei îi chemăm în rugăciuni să înmulțească râvna, să sporească răbdarea și să ceară mila lui Dumnezeu, pentru ca, întru toate chivernisind, luminând, sfințind și binecuvântând viața noastră, să nu dezmințim nădejdea lor – că acest locaș va fi totdeauna un sfânt loc de slujire lui Dumnezeu și oamenilor, ca mărturie a iubirii roditoare de fapte bune.”

Preot, deputat în prima Dumă Imperială

Vasile Guma (1865-1954) - un preot model și un simbol al toleranței și milosteniei.

Părintele Vasile Guma s-a născut în anul 1865, în comuna Ciuciuleni, plasa Văsieni, județul Lăpușna. Absolvește în anul 1886 Seminarul Teologic din Chișinău. Tânărul Vasile Guma era un element deosebit – conștiincios la învățătură și dotat cu har și cu o profundă dorință de a deveni un păstor, în adevăratul înțeles evanghelic al cuvântului.

Este apreciat de profesorii lui, precum și de personalul clerical superior. Încrederea care i s-a acordat în toată perioada administrației rusești se datorează calităților sale morale și spirituale, precum și puterii sale de muncă, pusă în serviciul bisericii și societății.

În Seminar dorea să se facă misionar, ca să meargă în țări păgâne. La numai 20 de ani, a plecat în pelerinaj la Sf. Munte Athos, în Egipt și Palestina.

Timp de 24 de ani, între 1886-1910, preotul Vasile Guma a fost parohul bisericii din Florești, unde majoritatea populației era compusă din români moldoveni; populația rusă constiuia o minoritate limitată, cuprinzând unele autorități și personalul câtorva instituții.

În anul 1906, a avut cinstea să fie ales deputat în prima Dumă Imperială de la Petersburg. Luând cuvântul în Dumă, părintele Guma a susținut necesitatea atribuirii pământului la țărani. Cuvintele lui de atunci mereu au fost actuale: „Înzestrarea cu pământ a țăranilor le creează posibilitatea independenței, asig-

urându-le hrana. Îi face iubitori de muncă și devotați țării... Și cum să nu se dea pământ celor care sunt mai aproape de pământ... Parcă poate peștele să nu trăiască în apă ori pasărea în cuibul său.”

A îndeplinit funcțiile de eclesiarh la catedrala din Chișinău și de membru al Consistoriului. Muncește cu un rar devotament, cu deplină dezinteresare, dusă până la abnegațiune.

Părintele Vasile Guma a refuzat, în mai multe rânduri, să accepte propuneri de a obține funcții superioare, prin transfer, în interiorul Rusiei. El răspundea: „Din părțile mele natale, eu mai departe nu plec”.

La 60 de ani, se înscrie la Facultatea de Teologie din Chișinău, pe care o absolvește cu succes.

Memoriile protoiereului Vasile Guma au fost tipărite la Paris în anul 1999, prin osârdia scriitorului Eugen Holban, și au fost intitulate „Povestea vieții mele”. Această lucrare constituie un document inestimabil al vieții de pe meleagurile floreștene la intersecția secolelor XIX-XX.

O relatare interesantă există în amintirile din copilărie ale preotului Vasile Guma, care a slujit, până în 1940, la catedrala din Chișinău: „Când eram de 8 ani, vărul meu, bădița Toader Lupașcu, m-a luat la Chișinău să văd orașul prima oară... La Strășeni s-a înnoptat și, după un popas, am continuat drumul noaptea pe Valea Băcului până la Chișinău. Între Strășeni și Ghidighici, pe o costișă, după Bâc se zăreau scali (pietruaie, stânci, în limba rusă) de piatră înșirați în linie. Tovarășii mei mi-au spus o legendă, că aici dracii, într-o noapte, s-au grămadit și au vrut să iezească (a face un zid) până la cucoși și apele grămadite să înece Chișinăul, însă ei nu au dovedit să aducă scali de ajuns, căci cucoșii au cântat mult înainte și dracii, auzindu-i, au lăsat lucrul neîmplinit și s-au împrăștiat, iar pietrele înșirate au ramas o amintire.”

Remarcabil prin faptele sale duhovnicești și filantropice, întreaga sa viață, părintele Vasile Guma, a dedicat-o săracilor, oropsiților, suferinzilor, flămânzilor etc., indiferent de locul unde s-a aflat. Această înclinație a inimii și conștiinței sale a izvorât, pe de o parte, din profunda lui credință, iar pe de altă parte, din educația căpătată de la părinți. Cuvintele pe care mama lui i le-a spus în ziua când s-a

despărțit de căminul familial – „să nu-i uiți pe săraci, să nu-i obijduiești” – i-au rămas întipărite în conștiință pe tot restul vieții. Începând de la activitatea sa caritabilă, în cadrul parohiei de la Florești, dar mai ales în mijlocul „Asociației în numele lui Hristos”, pe care a condus-o din anul 1917 până în 1944, când a trebuit să se refugieze în România.

Pe lângă atribuțiile sale religioase, el își consacră cea mai mare parte a timpului coordonării activității Asociației, care consta în colectarea de donații și supravegherea acestor bunuri.

În zilele de Crăciun, Paști și alte sărbători, erau văzute la Chișinău căruțe și care pline cu alimente și îmbrăcăminte, care erau distribuite în închisori și spitale. Renumele pe care l-a căpătat opera filantropică a părintelui Vasile Guma în anii interbelici depășise cu mult limitele teritoriului Basarabiei, fiind cunoscută și apreciată de marile personalități culturale și politice din România. Faima acestei activități depășise granițele țării. O notă a Vaticanului semnala instituția caritabilă creștinească de la Chișinău.

Viața și opera merituosului preot basarabean Vasile Guma poate constitui un model pentru cei care doresc să îmbrățișeze apostolatul preoțesc, iar în rândul personalităților basarabene el trebuie să-și găsească un loc binemeritat.

Bibliografie:

Guma Vasile, preot – „Povestea vieții mele”, editura „Căpriană”, Paris, 1999. (ediție îngrijită de Eugen Holban).

Popovschi Nicolae, „Istoria Bisericii din Basarabia în veacul al XIX-lea sub ruși”, „Museum”, 2000, Chișinău.

Diac. Mihail BORTĂ,

www.personalitatibasarabene.info

Pelerin la mănăstirea Solovețk

Situată pe un arhipelag din Marea Albă, mănăstirea cu hramul “Schimbarea la Față” este unul dintre cele mai nordice așezăminte monahale ale Rusiei.

Drumul din Moldova până la Solovețk este unul lung și anevoios, însă este un drum spre locul regăsirii spirituale și a comuniunii cu Dumnezeu. Aname acestea erau căutările primului călugăr – Savatie, care a sosit pe insulele Solovețk în sec. XV (1425). Către această vreme el avea vârsta înaintată, aproape 70 de ani. Din dorința de singurătate, el părăsește mai întâi mănăstirea Kirilo-Belozersk, de unde își avea metania și se deplasează la cea mai îndepărtată mănăstire din acele vremuri – Valaam. Când devine și aici cunoscut și căutat de pelerinii mireni, Savatie înaintează tot mai spre Nord, căutând locuri unde să nu fie stingherit de nimeni. Ajuns până la țărmurile mării, îl întâlnește pe tânărul călugăr Gherman, care îi și povestește despre insulele singuratic din largul Mării Albe. Cei doi călugări au petrecut câțiva ani pe insule și, după moartea starețului Savatie, Gherman își găsește un nou confrate de sihăstrie în persoana călugărului Zosima, împreună cu care au și pus temelile viitoarei mănăstiri din ținuturile îndepărtate.

Din sec. XV până în sec. XX, mănăstirea a crescut „din putere în putere” și s-a dezvoltat vertiginos. În Rusia de până la revoluție, era considerată mănăstire de gradul întâi.

Doar mănăstirea, fără schituri și gospodării, ocupă suprafața de cca patru hectare. Această suprafață este împrejmuată de un zid impunător, ridicat din bolovani de piatră imenși, care au greutatea între 1 și 10 tone fiecare. În funcție de relief, zidul are înălțimea între 7 și 12 metri, și lățimea între 3 și 6 metri.

Insula principală, pe care se află mănăstirea, măsoară 40 km lungime și 18 km

lățime. Pe această insulă, acoperită cu pădure, sunt peste 500 de iazuri cu apă dulce. Călugării au unit câteva din aceste iazuri, aducând apa lor într-un rezervor imens din preajma mănăstirii. Din rezervor, datorită diferenței de nivel, apa trecea prin mănăstire și apoi se revărsa în mare. Dar nu trecea pur și simplu, ci, iscusința și ingeniozitatea călugărilor a făcut ca suvoiul de apă să fie despărțit în patru brațe. Unul dintre aceste brațe servea ca sursă de apă potabilă; altul pune în funcție o centrifugă, care, în funcție de necesitate, putea servi ca mașină pentru spălarea hainelor, covoarelor și a oricăror materiale din țesătură sau ca mașină pentru prelucrarea lemnului. Cel de al treilea

braț producea (încă până la revoluția din 1917!) energie electrică, iar ultimul braț pune în mișcare moara mănăstirii. După eficiența și simplitatea lui, acest sistem acvatic de la mănăstirea Solovețk era unic în tot Imperiul Rus.

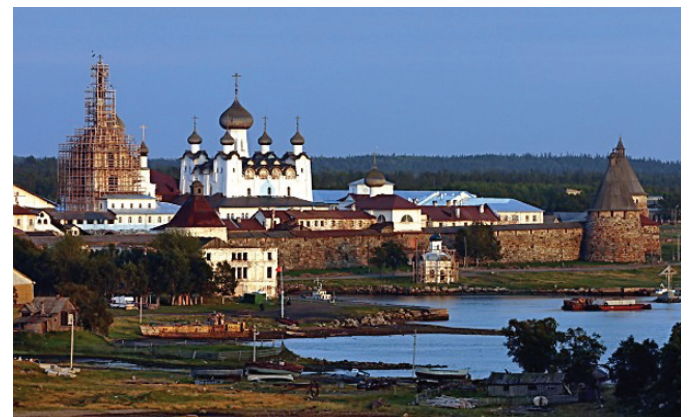
Nu mai pe teritoriul intern al mănăstirii funcționau opt biserici, trei dintre care erau destul de mari. Pe lângă aceste sfinte lăcașe, mănăstirea dispunea de încă șapte schituri pe insule diferite, avea și numeroase paraclise, ridicate în amintirea evenimentelor mai importante din istoria mănăstirii.

Din fericire, majoritatea schiturilor s-au păstrat până în zilele noastre, la fel ca și câteva paraclise mai apropiate de mănăstire.

Dintre multe lucruri minunate, făcute cu multă dragoste și străduință de nevoitorii de la mănăstirea Solovețk, trebuie să menționăm efortul lor de a uni două insule, despărțite de apele Mării Albe la o distanță de aproape doi kilometri. A fost o muncă gigantică, făcută cu răbdare, cu rugăciune și cu dragoste, datorită căreia pelerinii pot trece acum „ca pe uscat” marea de pe o insulă pe alta.

Bolșevicii au închis mănăstirea în 1922, iar în 1928 ea a fost transformată în Lagăr cu Destinație Specială (СЛОН - Соловецкий Лагерь Особого Назначения). Timp de 16 ani au servit ca închisoare și locurile sfințite de rugăciunile cuviosilor părinți, care au fost pângărite de cruzimea cizmelor revoluționare.

În această perioadă, prin lagărul de la Solovețk au trecut zeci de mii de întemnițați, mulți dintre care au murit aici din pricina muncii grele și a condițiilor

neomenești de viață. O mare parte dintre cei întemnițați la „Arhipelagul GULAG” din Solovețk au fost slujitori ai Bisericii: episcopi, preoți, călugări, dar și simpli mireni. Despre chinurile suferite și despre tăria credinței lor mărturisește chiar natura: pe locul unde au pătimit martirii credinței în Hristos crește acum un mesteacăn în formă de Cruce.

Mănăstirea Solovețk a fost reînnoită Bisericii în anul 1989, atunci când au început să se redeschidă lăcașele de cult din fosta Uniune Sovietică. Călugărul căruia i-a revenit misiunea să redeschidă mănăstirea – ieromonahul (acum egumen) Gherman (Cebotari), absolvent al Seminarului Teologic din St. Petersburg (promoția 1983), este originar din s. Dereanu, r. Călărăși.

Datorită eforturilor părintelui Gherman, acum la această mănăstire nordică își duc slujba de rugăciune și patru călugări conaționali de-ai noștri. Personal am fost mișcat până la lacrimi atunci când, în timpul slujbei mănăstirești, am auzit și cuvinte în limba maternă, lucru care demonstrează unitatea noastră întru Hristos cu toți binecredincioșii creștini, oriunde s-ar afla ei și oricare ar fi limba pe care o vorbesc.

Acum, revenit acasă, încă mai am vii în memorie momentele deosebite trăite la Solovețk, acest loc binecuvântat, unde fiecare om poate găsi mângâierea și liniștea furată de această lume alertă și trecătoare.

Prot. Alexandru IAMANDII

Veșnică pomenire preotului-poet Alexei Mateevici

La cea de-a 95-a aniversare de la trecerea la cele veșnice a vrednicului slujitor și marelui poet Alexei Mateevici, câțiva slujitori ai Protopopiatului Chișinău, sectorul Centru, în frunte cu părintele protopop Prot. Mitr. Vadim Cheibaș, au săvârșit o slujbă de pomenire la mormântul vrednicului înaintaș din Cimitirul Central al capitalei.

Acest gest a fost atât un act de rugăciune pentru sufletul unui bun creștin, care și-a dedicat viața pământească slujirii la altarul Domnului, cât și un omagiu adus celui care ne-a dăruit versurile imnului național și a avut inspirația de a îmbina atât de frumos și înțelept adevărul Evangheliei cu frumusețea versurilor sale, ce s-au înscris pentru eternitate în tezaurul spiritual al neamului.

În predica sa, părintele Vadim a menționat că intensă activitate pastorală (inclusiv în armată, fiind preot militar), pedagogică și literară a celui care a fost și este Alexei Mateevici, e un model demn de urmat pentru toți cei care au îmbrăcat haina preotească, asumându-și răspunderea de a păstori credincioșii, mai ales astăzi, când societatea este bulversată de

adevărate crize spirituale și când duhovnicul are o misiune dificilă – de a lupta pentru fiecare suflet în parte pe mai multe câmpuri odată.

Amintim că Direcția mitropolitană a îndemnat toate parohiile din cuprinsul Bisericii Ortodoxe din Moldova ca în această zi să pomenească în rugăciuni pe preotul-poet Alexei Mateevici.

Biserica alături de copiii nevoiași

În preajma anului de studii, la solicitarea preotului paroh Anatolie Ciuntu din s. Drepcăuți, r. Briceni, s-a organizat o acțiune de caritate pentru 30 de copii din familii socialmente vulnerabile din localitate.

Acțiunea vine din partea Direcției mitropolitane și a Episcopiei de Edineț și Briceni.

În acest sens, la biserica din sat s-a săvârșit slujba Acatistului Sf. Nicolae și un Te Deum de sănătate, la care au participat credincioșii și reprezentanții administrației publice locale.

Din partea Direcției mitropolitane a fost delegat Prot. Octavian Moșin, care a transmis mesajul ÎPS Mitropolit Vladimir, menționându-se greutățile prin care a trecut acest sat în urma inundațiilor.

Totodată, din partea Bisericii s-a decis acordarea unei distincții bisericești dnei Larisa Ceban, primarul satului, un bun ctitor al Bisericii, primind medalia „Cuv. Parascheva”. Alți credincioși s-au învrednicit de diplome arhiericești.

Conform listelor prezentate de asis-

tentul social, circa 30 de copii cu vârsta cuprinsă între 6 și 14 ani au primit daruri alese pentru școală. Copiii din familiile socialmente vulnerabile au plecat acasă cu ghiozdane, rechizite școlare, dulciuri și cu un modest ajutor financiar.

Pentru câțiva bătrâni s-a distribuit ulei rafinat și iconițe, iar din partea Episcopului Nicodim de Edineț și Briceni au fost aduse în dar liceului din sat manuale de religie pentru clasele I-VI.

Atât părintele paroh Anatolie Ciuntu, cât și doamna primar au mulțumit pentru acest gest mărinimos, prin care se simte grija Bisericii față de cei în dificultate, nădăjduind că astfel de acte de caritate vor urma și în viitor.

S-a discutat despre intensificarea activității pastorale în rândul tinerilor din localitate. În acest sens, s-a convenit organizarea unor pelerinaje cu profesorii și liceenii la mănăstirile din republică.

„Scara spre Cer” – prima publicație de cultură creștin-ortodoxă pentru copii și adolescenți

Iubiți frați și surori, abonați-vă copiii și nepoții la „Scara spre Cer” și astfel le veți oferi posibilitatea de a pătrunde pas cu pas în tainele dreptmăritoarei credințe, ale virtuților și desăvârșirii, de a se îmbiserici, de a-și întări dragostea față de Dumnezeu și

apropoale.

„Scara spre Cer” este un ziar color cu apariție lunară. Prețul abonamentului lunar – 5 lei (2012), 6 lei (2013).

Indice poștal PM22119. Pagina electronică scara.md. Apare din ianuarie 2011.

FELICITĂRI

PS Episcop Petru de Ungheni și Nisporeni, la douăzeci de ani de slujire preotească

Prea Sfinția Voastră, cu ocazia aniversării a douăzeci de slujire preotească vrem să Vă urăm ani mulți, trăiți în deplină sănătate trupească și sufletească, toți închinați slujirii lui Dumnezeu.

În cele două decenii de activitate pastorală, V-ați recomandat ca un neobosit truditor în via Domnului, muncind cu dragoste și dedicație pentru propășirea Bisericii Ortodoxe din Moldova și pentru luminarea creștinilor binecredincioși.

Ca o mărturie a eforturilor pe care le-ați depus de-a lungul timpului stau respectul și prețuirea de care vă bucurați din partea confrăților slujitori și a numeroșilor credincioși ce V-au fost încredințați spre păstorie.

Ne rugăm Bunului Dumnezeu să Vă întărească, pentru ca și în continuare să fiți îndrumător vrednic al poporului și sprijin de nădejde pentru Biserica lui Hristos.

Cu respect,

+ VLADIMIR,
MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI
ȘI AL ÎNTREGII MOLDOVE

Cu ocazia aniversării a 53-a din ziua nașterii, Înalte Prea Sfințitul Mitropolit Vladimir a adresat Prea Sfințitului Marchel, Episcop de Bălți și Fălești, un mesaj de felicitare, în care se menționează: „Prea Sfinția Voastră, în zi de sărbătoare, îndreptăm către Dumneavoastră cele mai luminoase gânduri și cele mai sincere urări de bine. Fie ca Dumnezeu, în nemărginita Sa bunătate, să Vă înțeleptească și să Vă întărească spre a fi încă mulți ani înainte păstor vrednic și neobosit pentru numeroasa turmă ce o aveți sub oblăduire, iar pe parcursul întregii vieți pământești să fiți însoțit de rugăciunile Maicii Domnului și ale tuturor sfinților, într-o deplină veselie duhovnicească și ferire de ispite.”

Cu respect,

+ VLADIMIR,
MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI
ȘI AL ÎNTREGII MOLDOVE

Prot. Mitr. Teodor Roșca

Părinte Teodor, cu ocazia împlinirii celor 45 de ani din ziua nașterii vrem să Vă urăm multă sănătate, împliniri și cât mai multe realizări frumoase pe tărâmul slujirii preotești.

În calitate de preot, V-ați recomandat ca un slujitor vrednic, iubit și apreciat de confrăți, precum și de numeroșii credincioși pe care îi păstoriți cu înțelepciune pe calea mântuirii.

În zi de sărbătoare, ne rugăm Bunului Dumnezeu să vă țină așa precum vă știm, spre a vă dedica și în continuare faptelor celor bineplăcute și preamăririi Domnului.

Cu gânduri alese,

+ VLADIMIR,
MITROPOLIT AL CHIȘINĂULUI
ȘI AL ÎNTREGII MOLDOVE

